Беш йилликни муддатидан илгари бажарайлик!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

22-ЙИЛ ЧИҚИШИ.
№ 18 (5367).
25 ЯНВАРЬ
ШАНБА
1975 ЙИЛ.
Баҳоси 2 тийин.

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети область шаҳарлари саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари коллективларининг 1974 йилнинг тўртинчи кварталидаги социалистик мусобақаси якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи БЕКОБОД ШАҲРИГА (шаҳар партия комитетининг секретари Б. М. АББОСОВ; шаҳар ижроия комитетининг раиси Ш. С. САЛОХИДДИНОВ, шаҳар касаба союзлари совети раиси В. В. БАБОЧКИН ўртоқлар) берилди. Шаҳар меҳнаткашлари тўртинчи кварталда маҳсулот реализация қилиш планини 105,6 процент, меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғини 108,9 процент қилиб бажардилар, асосий фондларни ишга тушириш планини тўрт баравар ортиғи билан адо этдилар ва 1974 йилнинг 11 ойи мобайнида тайёрланган маҳсулот таннархини арзонлаштириш ҳисобига 537 минг сўмлик жамғарма олинишини таъминладилар.

„САЛЮТ-3“ СТАНЦИЯСИ УЧИШНИ ТАМОМЛАДИ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 24 январь. (ТАСС). «Салют-3» орбитал илмий станциясининг космосдаги узоқ вақт учиши 24 январда тугади.

Илгари хабар берилганидек, станция 1974 йилнинг 25 июнида Ер атрофи орбитасига чиқарилганди. Унинг ишлаш давомати етти ойга борди ва дастлабвал мўлжалланган учиш программасидан икки баравардан зиёд ошиб кетди. «Салют-3» станциясининг орбитада узоқ вақт учиши кўпгина илмий-тадқиқот ва экспериментларни бажаришга имкон берди. Шуларнинг натижаларидан илм-фан, халқ хўжалиги манфаатлари йўлида ҳамда янги космик системаларни яратишда фойдаланилади.

Якунловчи операциялар ўтказилиб бўлганидан кейин станция Ердан берилган команда бўйича фазода ростланди ва ҳисоблаб қўйилган вақтда унинг мотор установкаси ишга солинди. Тормозлаш натижасида станция тушиш траекториясига ўтди, Тинч океан акваториясининг белгиланган районн устида атмосфера зич қатламларига кирди ва шу билан учиш тамом бўлди.

БАДИИЙ ТАЪЛИМГА КЕНГ ЙЎЛ

«Коммунизмда кишилар гўзаллик қонунлари асосида яшайдилар ва ижод қиладилар», деб ёзган эди улуғ доҳий Карл Маркс.

Дарҳақиқат, кишида маънавий бойликни таркиб топтиришда санъат ва гўзалликнинг тутган роли беҳисоя каттадир. Чунки, бадиий тарбия инсоннинг бутун қиёфасига — унинг туйғу-ҳисларига, иродасига самарали таъсир кўрсатади, унинг шахсини, фикр доирасини бойитади.

В. И. Ленин айтганидек, санъат ҳаётни билиш ва коммунистик асосда ўзгартиришнинг энг яхши воситасидир. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз меҳнаткашларни ғоявий ва бадиий тарбиялаш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилиб, маънавий гўзалликни барпо этишга қодир бўлган авлодни камолотга етказишга алоҳида аҳамият бермоқда. Серқуёш республикамиз маданий ва маънавий ҳаётида ҳам катта ўзгаришлар рўй берди. Кўплаб профессионал ва халқ театрлари, музей ва концерт заллари, кутубхона ва клублар меҳнаткаш халқ учун хизматга бел боғлаган. Бу хил маданият ўчоқларига малакали мутахассис кадрларни кўплаб тайёрлаб бераётган институт ва техникумлар сони анча ортди.

Ҳозир областимизнинг ўзида учта олий ва олтита ўрта махсус бадиий таълим ўқув юрти ишлаб турибди. Улар ҳар йили мингдан ортиқ ёш мутахассисни маданият даргоҳларига — мустақил ижод қучоғига йўлламоқда. Битирувчи йигит-қизларнинг кўпчилиги илмий, ижодий-педагогик ишда яхши натижаларни қўлга киритмоқдалар, республика, Бутуниттифоқ ва Халқаро конкурс ва фестивалларда юксак бадиий маҳоратларини намойиш қилаётирлар.

Ўқув юртларининг моддий базалари мустаҳкамланиб, студент ва ўқувчиларнинг маданий-маиший шароити анча яхшиланиб бораётганини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим. Мутахассис кадрлар тайёрлаш борасида қатор усул ва методлардан кенг фойдаланила бошланди. Булар ёшларни ўқитиш ва уларда амалий кўникма ҳосил қилишда ижобий натижалар берди. Бу ўринда Тошкент Давлат маданият институти, Тошкент маданий-оқартув техникумида тўпланган тажрибаларни мисол қилиб кўрсатиш мумкин.

Бироқ, ҳамма илм даргоҳларида ҳам таълим-тарбия ишлари намунали йўлга қўйилган, деб бўлмайди. Айни бир вақтда маданий-оқартув муассасаларини малакали кадрлар билан таъминлаш иши кўнгилдагидек эмас. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан «Республикада профессионал бадиий таълимни янада такомиллаштириш тўғрисида» деб яқинда қабул қилинган қарорда кўрсатиб ўтилганидек, кўпгина олий ўқув юртлари, техникум ва билим юртларида партия, комсомол ташкилотлари, профессор-ўқитувчилар тарбиявий ишларни суст олиб бормоқда. Студентлар ва ўқувчиларнинг ғоявий-сиёсий ва маънавий ўсиши тўғрисида етарли аҳамият берилмаётир.

Ўқув-тарбиявий жараённи ташкил этиш соҳасидаги камчиликлардан бири шуки, махсус фанларни ўқитиш методикаси шу куннинг талаблари даражасида эмас. Маданият муассасалари ва ижодий ташкилотлар билан ўқув юртлари ўртасида мустаҳкам алоқа боғланмаган. Айрим даргоҳларда эса юқори малакали педагоглар етишмайди.

Даргоҳларнинг ўқув-моддий базаларини мустаҳкамламай туриб, таълим-тарбия ишларини яхши йўлга қўйиш қийин, албатта. Шундай бўлсада, бу соҳада ҳали жиддий камчиликлар бор. Тошкентдаги Ҳамза номли, Беньков номли музика билим юртларида қурилиш ишлари суст олиб борилаётир. Бекободдаги музика билим юрти ҳам мукаммал ўқув-моддий базасига эга эмас. Ўқувчилар ётоқхонаси торлик қилиб қолди. Устига-устак, бу ерга таклиф қилинаётган малакали ўқитувчи-мутахассислар учун турар-жой етишмайди. Эндиликда ётоқхона учун янги бино қуриш, ўқитувчиларга қўшимча хоналар ажратишнинг вақти келиб етди.

Бадиий таълим системаси учун мутахассис кадрларни тайёрлаш ва жойларга ишга юбориш юзасидан белгиланаётган перспектив планларни тузишда шошма-шошарликка йўл қўйилаётир. Жойлардаги аҳвол яхши ўрганилмаётганлиги ҳам умумий ишга салбий таъсир кўрсатяпти. Ваҳоланки, областимиз районларида жойлашган билим ўчоқларида ҳамон малакали мутахассис педагогларга эҳтиёж катта.

Область маданият бошқармаси ва область халқ маорифи бўлими музика-бадиий ўқув юртлари ўқитувчиларини қайта тайёрлаш ва малакасини оширишга жиддий эътибор беришлари лозим. Шунга эришиш керакки, ҳар бир машғулот назарий ва амалий жиҳатдан пухта ва қизиқарли бўлсин, студент ва ўқувчилар ўз билимларини амалиётда бемалол татбиқ эта билсинлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республикада профессионал бадиий таълимни янада такомиллаштириш тўғрисидаги қарори асосида область партия комитети ва область ижроия комитети томонидан қабул қилинган қарорда таълим-тарбия ишларини тағин ҳам яхшилаш билан боғлиқ қатор муҳим тадбирлар белгиланди. Бадиий таълимни кенг йўлга қўйиш, истеъдодли ёшларни олий ва ўрта махсус ўқув юртларига кўпроқ жалб этиш мақсадида ҳар йили музика мактаблари ўқувчиларининг область, шаҳар ва район конкурсларини ўтказиб туриш мақсадга мувофиқ, деб топилди. Бадиий ўқув юртларида таҳсил кўраётган ёшларнинг практикасини ўтказиш учун эса маданият уйлари ва пионерлар саройларида ҳаваскорлик халқ чолғу асбоблар оркестри ва хор коллективлари ташкил этилади. 1975—1976 ўқув йилида Тошкентда болалар санъат мактабини очиш кўзда тутилди. Кейинчалик музика мактабларидан иккитаси профессионал музика ўқув юртларига кириб ўқийдиган ёшларга методик ва амалий ёрдам кўрсатувчи базага айлантирилади.

Профессионал бадиий таълим кўпқиррали педагогик жараёндир. Студент ва ўқувчилар билан олиб бориладиган таълим-тарбия ишларини шу куннинг талаблари даражасида ташкил этишга эришмоқ лозим. Бунда партия, совет, комсомол ташкилотларининг амалий ёрдамлари катта бўлиши керак.

Бадиий ўқув юртлари ҳаётининг бутун тарзи, улардаги таълим-тарбия ишлари ҳар бир талабада коммунистик эътиқодни шакллантиришга ёрдам берсин, улар ўз ихтисосликларини пухта эгаллаган юксак ғояли, билимли ва маданий кишилар бўлиб етишсинлар. Бадиий таълимга кенг йўл!

ЮКСАК МАРРАЛАР

СССРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЎЗБЕКИСТОН ҚИЙИН ЭРИЙДИГАН ВА ЎТГА ЧИДАМЛИ МЕТАЛЛАР КОМБИНАТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1975 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИ

Комбинат меҳнаткашлари социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, барча асосий техникавий иқтисодий кўрсаткичлар бўйича 1974 йил давлат планини барвақт бажардилар. Топшириқдан ташқари юз мингларча сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Меҳнат унумдорлиги 1973 йилдаги даражага нисбатан 7,6 процент ошди.

Комбинат коллективи КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини муҳокама қилиб, зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олади:

— 1975 йилнинг маҳсулот реализация қилиш давлат плани 23 декабрда ва ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан беш йиллик топшириқ 15 декабрда бажарилади;

— бир йилда пландан ташқари 100 минг сўм фойда олинади, меҳнат унумдорлиги 1974 йилдагига нисбатан 10 процент оширилади;

— ташкилий-техникавий тадбирлар ҳамда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш планларини жорий этишдан йилига 495 минг сўмлик иқтисодий самара олинади.

— 613 минг киловатт-соат электр энергияси, 1200 гига калорий иссиқлик энергияси ва 900 минг куб метр ёқилғи тежалади.

— Илмий-техника тараққиёти соҳасида пульсацион колонналарда молибден кислота ишқорлаш технологияси, вертикал автоклавда шеелитни узлуксиз очиш процесси ва пульт тайёрлашни механизациялаш, диаметри 7 миллиметр ва ундан юқори бўлган қаттиқ қотишма парма загатовкасига гидростатик ишлов бериш, сунъий олмос қаламчаларини ультра товуш воситасида жилолаш жорий этилади.

Меҳнаткашларнинг умумий таълим ва ҳунар-техника билим даражаларини ошириш мақсадларида ишлаётганларнинг камида 45 процентн ўқишнинг барча турларига жалб қилинади.

— Меҳнаткашларнинг уй-жой ва маданий-маиший шароитларини яхшилаш учун 2450 квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилади.

— Комбинатдаги ҳар икки меҳнаткашларнинг бири ГТО нишондори бўлишига, металлурглардан камида 2 минг киши оммавий соғломлаштириш ва спорт машғулотларига жалб этилишига эришамиз;

— Тошкент областининг Ўрта Чирчиқ районидаги оталигимиздаги Энгельс номли колхозга қишлоқ хўжалик техникаси асбоб-ускуналарини ремонт қилиш ва пахта теришда доимо амалий ёрдам кўрсатамиз.

— Оржоникидзе шаҳридаги «Победит» заводининг коллективи билан анъанавий социалистик мусобақани давом эттирамиз.

Комбинат ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари тўққизинчи беш йиллик планларининг бажарилишига зарбдор меҳнат билан муносиб ҳисса қўшамиз, деб КПСС ленинчи Марказий Комитетини, Совет ҳукуматини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматини ишонтирадилар.

ИТТИФОҚ КОЛХОЗЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

23 январда Москвада иттифоқ колхозлар кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми, СССР Олий Совети сессияси қарорлари асосида тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили планларини ва социалистик мажбуриятларни бажариш соҳасида қишлоқ меҳнаткашлари олдида турган вазифалар тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР қишлоқ хўжалик министри, иттифоқ колхозлар кенгашининг раиси Д. С. Полянский доклад қилди.

Қабул қилинган қарорда иттифоқ кенгаши колхозларга КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленумининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқида баён қилинган хулосалар ва қоидаларни, СССР Олий Советн иккинчи сессиясининг қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини, 1975 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ва тайёрлашни кўпайтириш ҳамда тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли тугаллаш учун қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси тўғрисида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг қарорини ўз фаолиятларига асос қилиб олиш тавсия қилинди. Колхозлар олдида турган вазифаларни амалга ошириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Мажлисда, шунингдек Ўзбекистон ССР колхозлар кенгашининг иш практикаси тўғрисидаги, иттифоқ колхозлар кенгашининг 1975 йилги иш плани тўғрисидаги масалалар қараб чиқилди.

1975 йил март ойининг биринчи ярмида иттифоқдош республикалар колхозлар кенгаши вакилларининг Бутуниттифоқ йиғилишини чақиришга қарор қилинди.

(ТАСС).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

1974 йилда баракали меҳнат қилиб, шонли юбилейни катта кўрсаткичлар билан қутлаб олган илғор корхоналарни, колхоз, совхозларни, механизатор, сувчи, чорвадорларнинг бир группаси Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси томонидан мукофотланган эдилар.

Яқинда мусобақа ғолибларига мукофотлар топширилди. Республикамизнинг илғор бригада бошлиқлари, механизаторларидан 12 кишига «Запорожец» енгил автомашинаси, 12 кишига «Урал» кажавали мотоцикли тақдим этилди. Республика халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг биринчи даражали диплом ва 100 сўм пул мукофоти билан 90 киши тақдирланди. 114 кишига иккинчи даражали диплом ва 50 сўмдан пул мукофоти берилди. 537 киши учинчи даражали диплом олди. 20 ташкилот рангли телевизор, 30 ташкилот эса китоблар билан тақдирланди.

«Запорожец» машинаси билан мукофотланганлар орасида Қуйи Чирчиқ районидаги Ҳамза номли колхознинг бригада бошлиғи, 50 центнерчи Содиқ Холпетов ҳам бор. Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг бригада бошлиғи Исмоил Иброҳимов «Урал» кажавали мотоцикли олишга сазовор бўлди.

Мукофотланганлар номидан сўзга чиққан кишилар бундан кейин ҳам янада ғайрат кўрсатиб меҳнат қилиб, беш йиллик план топшириқларини барча соҳалар бўйича муддатидан олдин бажаришга ўз ҳиссаларини қўшажакларини айтдилар.

АҲДИМИЗ ҚАТЪИЙ

БУТУН совет халқи яқиндагина КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорлари ҳамда СССР Олий Советн сессияси ва Ўзбекистон ССР Олий Совети саккизинчи сессиясининг «1975 йил халқ хўжалигини ривожлантириш давлат плани тўғрисида»ги қарорларини ғоят мамнунлик билан қарши олган эди. Бугунги кунда эса КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати ҳар бир меҳнат кишисини тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар қачонгидан ҳам юксак унум билан меҳнат қилишга даъват этаётир.

Илҳомбахш чақириқдан руҳланган 159-қурилиш тресги бунёдкорлар коллективи, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари яқинда бўлиб ўтган партия-хўжалик активи йиғилишида ўтган йилги ишларга тўла якун ясаб, 1975 йил учун оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар.

1974 йилда фойдаланишга топширилиши лозим бўлган объектлар бўйича қурилиш бошқармалари капитал маблағларини, моддий ресурсларни марказлаштириш, мавжуд механизация воситалари қувватидан тўла фойдаланиш ҳисобига беш йилликнинг белгиловчи йилида социалистик мажбуриятда белгиланган қурилиш-монтаж ишлари ҳаммаси муваффақиятли бажарилди. Болалар муассасалари ва мактаб бинолари муддатидан анча илгари юқори сифатларда фойдаланишга топширилди.

Трестимиз коллективи ўтган йилги тажрибага таяниб, беш йилликнинг якунловчи йилига мўлжалланган барча қурилиш-монтаж ишларини 25 декабргача, беш йилликка мўлжалланган ялпи план топшириқни эса Улуғ Октябрь Социалистик Революциясининг 58 йиллиги тантанали нишонланадиган кунгача бажаришга аҳд қилди. Шу давр ичида йиллик планга қўшимча 500 минг сўмлик, беш йиллик планга қўшимча 5 миллион 500 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилади.

Трест партия, касаба союз ва комсомол ташкилоти сўнгги йилларда меҳнатни ташкил этишнинг энг фойдали усулларини қўллаш борасида салмоқли тажриба орттирди. Ана шу тажрибага таяниб, биз бу йил ишлаб чиқариш ҳажмининг 80 процентини қурилишни ташкил этишнинг ана шу илғор усулларидан фойдаланиш ҳисобига эришамиз.

Сўнгги йилларда қурилиш таннархини арзонлаштириш масаласи социалистик мажбуриятнинг энг муҳим шартларидан бири бўлиб қолаётир. Шунинг учун ҳам тежамкорлик ҳаракати қурувчиларимиз орасида кенг авж олмоқда. Бу йил 370 куб метр ёғоч-тахта материаллари, 110 тонна металл, 950 тонна цемент ва 1880 куб метр ойна тежаб қолинади. Бу ваъдамизнинг устидан чиқсак, қурилиш таннархи 0,1 процентга арзонлашади ва планда белгиланганидан ташқари 15 минг сўм соф фойда оламиз.

Қурилиш объектларида кўп йиллардан бери унумли меҳнат қилиб бой тажриба орттирган ветеран қурувчиларимиз йил сайин мураббийлик ҳаракатини авж олдирмоқдалар. Улар бу йил 240 ёш ишчига ҳунар ўргатиш, 430 кишининг малакасини ошириш, шу жумладан 180 кишига қўшимча касб ўргатиш ва 112 кишига илғор иш методларини ўргатишга қарор қилдилар.

Иқтисодий ўқув системасининг меҳнат унумдорлигини ошириш ва қурилиш сифатини яхшилашга ижобий таъсир этиши конкрет мисолларда тўла исбот этилди. Бу йил иқтисодий ўқувга қатнашаётганлар сонини янада кўпайтириб, қурувчилар сонини 540 кишига, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар сонини 255 кишига етказамиз.

Злобинчилик ҳаракатини республикамиз қурувчилари орасида биринчи бўлиб, бизнинг трестимиз бинокорлари бошлаб беришган эди. Ўтган йиллар мобайнида 10 дан ортиқ коллектив бригада пудрати асосида иш юритиб энг юқори кўрсаткичларга эришди. Бу йил эса, злобинчилар сафи яна 15 бригада ҳисобига кенгаяди.

Партия хўжалик активи йиғилишида 9-қурилиш бошқармасидаги комплекс бригада бошлиғи В. Петров ўз коллективининг зиммага олган юксак мажбуриятини эълон қилди. Унда шундай дейилади: «Биз КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан мактаб биносини ўн саккиз ойда эмас, балки шу йил 1 сентябрдаёқ, яъни муддатидан ўн ой илгари тўла фойдаланишга топширишга сўз берамиз».

ЯКУНЛОВЧИ йилда коллективимиз 84 минг квадрат метр турар-жой, ҳар бири 1568 ўқувчига мўлжалланган 4 та ўрта мактаб, 480 ўринли болалар боғчаси, 750 ўринли поликлиника ва бошқа кўплаб маданий-маиший муассасаларни фойдаланишга топширишга аҳд қилган. Бу объектларнинг барчаси фақат «яхши» ва «аъло» баҳоларда қуриб битказилади.

Юксак мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун қурувчиларимиз ҳозирданоқ ўзаро социалистик мусобақани қизғин авж олдириб юбордилар. Доимий мусобақадошимиз бўлган 3-қурилиш тресги коллективи билан биргаликда социалистик мусобақа шартларини тузиб чиқдик. Бунёдкорларимиз ўзаро дўстона беллашувда ғолиб чиқиш учун барча имкониятларни ишга соладилар.

Т. ШОЮСУПОВ,
159-қурилиш тресги партия ташкилотининг секретари.

Ўрта Чирчиқ районининг хўжаликлари социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, кўклам экиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Охунбобоев номли колхоз механизаторлари ҳам самарали меҳнат қилиб, экиш агрегатларининг ҳаммасини мавсумга тахт қилиб қўйишди. Суратда: ремонтдан чиқарилган тракторлар.
А. Абалян фотоси.

ҚАРДОШЛАРЧА ҲАМКОРЛИК

23 январь куни Москвада Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ижроия комитетининг 70-мажлиси тугади. Мажлисда Болгария, Венгрия, ГДР, Куба, Монголия, Польша, Руминия, Совет Иттифоқи ва Чехословакия ҳукуматлари бошлиқларининг ўринбосарлари, шунингдек Югославия вакили қатнашди.

Мажлисда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг комплекс программасини амалга оширилишига алоқадор кўпгина масалалар муҳокама қилинди.

Қардош мамлакатларнинг вакиллари дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган мажлис протоколини имзоладилар. (ТАСС).

ЮКСАК МАРРАЛАР

ОЛМАЛИҚ ХИМИЯ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1975 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИ

Барча совет халқи сингари Олмалиқ химия заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитетининг мамлакат экономикасини ривожлантириш, меҳнаткашлар фаровонлигини юксалтириш ҳамда КПСС XXIV съезди қабул қилган тинчлик программасини амалга ошириш борасидаги актив фаолиятини қизғин қўллаб-қувватлайдилар.

Завод коллективи беш йилликнинг тўрт йили мобайнида қишлоқ хўжалигига қўшимча 116 минг тонна минерал ўғит берди. Завод иккинчи навбатининг лойиҳадаги қуввати нормадагидан саккиз ой аввал ўзлаштирилди. Эришилган муваффақиятлар биринчи навбатни ишлатиш тажрибаларини ҳисобга олган ҳолда, илғор техника ва технологияни жорий этиб, ишлаб турган цехларни реконструкция қилишга коллектив ижодий ташаббуси ва тажрибаларини сафарбар этиш, газ-ҳаво калориферли учта аппаратдаги ўтхоналарни модернизация қилиш, барабан-грануляторли аппаратларга кукунсимон аммофос бериш натижаларидир.

Олмалиқ химия заводининг коллективи КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми ва СССР Олий Советининг иккинчи сессияси қарорларидан илҳомланиб КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятни олади:

— Шу йилнинг давлат плани барвақт, 28 декабрда бажарилади. Қўшимча 25 минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқарилади. Пландан ташқари 2 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиниши таъминланади;

— Технология жараёнларининг айрим босқичларини такомиллаштириш, буғ установкаларини реконструкция қилиш, модернизация қилинган элеваторларни монтаж қилиш ва технология режимини олиб бориш илғор методларидан фойдаланиш ҳисобига иккинчи кварталда завод биринчи навбатининг лойиҳадаги қуввати ўзлаштирилади;

— Янги техника соҳасида иқтисодий самараси 1,3 миллион сўмлик саккизта тадбирни ва 30 та ташкилий-техникавий тадбирларни жорий этиш ҳисобига ишлаб чиқаришнинг техникавий даражаси оширилади;

— Шартли иқтисодий самараси 300 минг сўмлик 220 та рационализаторлик таклифи жорий этилишига эришилади;

— Йилнинг биринчи ярмида экстракцион фосфор кислота ишлаб чиқаришни автоматик бошқариш системаси ўзлаштирилади;

— 900 тонна аммиак, 2 минг тонна фосфорли хом ашё, 7.500 тонна сульфат кислота, 1 миллион киловатт-соат электр энергияси ва 300 минг тонна шартли ёқилғи тежалади;

— Ишчи ва хизматчиларнинг умумий таълим ва техника даражасини ошириш мақсадларида 900 дан ортиқ кишн турли курсларда, ишчи ёшлар мактабларида, техникумларда, олий ўқув юртларида, ўқишга жалб қилинади.

Олмалиқ химия заводининг меҳнаткашлари зарбдор меҳнатлари ва юксак уюшқоқликлари билан 1975 йил планини барвақт адо этишда янги-янги муваффақиятларга эришиб, тўққизинчи беш йилликнинг улкан планлари бажарилишига муносиб ҳисса қўшадилар, деб Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳукуматини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматини ишонтирадилар.

Социалистик мажбурият Олмалиқ комбинати партия хўжалик активи йиғилишида муҳокамадан ўтказилиб, қабул қилинган.

ТОШКЕНТ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН УРМОН ХУЖАЛИГИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1975 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИ

Тошкент механизациялашган ўрмон хўжалигининг коллективи КПСС XXIV съездининг қарорларини бажарабориб тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йилини муваффақиятли тугаллади. Барча ўрмон хўжалик ишлари, дарахт ўстириш ишлари хусусий воситаларни сафарбар этиш ҳисобига бажарилди. Мажбуриятдаги 250 минг сўм ўрнига 311 минг сўмлик хусусий маблағлар ўзлаштирилди. 207,8 минг сўмлик халқ истеъмоли моллари реализация қилинди. Бу 1973 йилдагига нисбатан 24,8 минг сўм кўпдир. 50 минг сўмлик — пландагидан 4 процент кўп фойда олинди.

Ўрмон хўжалиги доллективи КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан 1975 йилда ўз зиммасига қуйидаги оширилган социалистик мажбуриятни олади:

— 100 гектар майдонга дарахт кўчатлари ўтқазилади ва 45 гектар майдонда кўчатзор барпо этилади;

— камида 5 миллион дона стандарт кўчат етиштирилади;

— дарахт ўтказиш беш йиллик плани улуғ Ватан урушининг 30 йиллик ғалабаси кунигача бажарилади;

— ўрмон хўжалик ишларида комплекс механизацияни жорий этиш ҳисобига меҳнат унумдорлиги 20 процент оширилади;

— бюджет фаолияти борасидаги ҳамма ишлар ўз-ўзини қоплаш ҳисобига бажарилади, бунинг учун 320 минг сўмлик ҳусусий маблағларнинг сафарбар этилиши таъминланади-

— ўрмон хўжалигининг кенг истеъмол маҳсулотлари цехи камида 28 хил халқ истеъмоли маҳсулоти — ўтган йилдагидан 16 минг сўмлик кўп маҳсулот чиқаради. Цех бўйича меҳнат унумдорлиги 15 процент оширилади;

— 200 тонна ҳўл мева йиғиштириб олиниб давлатга топширилади, 4 тонна асал олинади.

Ўрмон хўжалиги коллективи ўз резервлари ва имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, социалистик мажбуриятини 1975 йил 5 декабргача бажариш мажбуриятини олади.

Ўрмон хўжалиги коллективининг йиғилишида қабул қилинди.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ЎЗБЕКИСТОН МЕТАЛЛУРГИЯ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1975 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИ

В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, 1974 йил планини барвақт бажардилар: прокат ишлаб чиқариш плани 21 декабрда ва пўлат эритиш плани 23 декабрда бажарилди. Товар маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми юзасидан тўққизинчи беш йиллик тўрт йилининг топшириғи 5 декабрда бажарилди.

Завод коллективи КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятни олади:

— маҳсулот реализация қилиш юзасидан 1975 йил плани барвақт — 24 декабрда, ишлаб чиқариш ҳажми юзасидан беш йиллик план эса 3 декабрда бажарилади;

— пландан ташқари 800 минг сўмлик товар маҳсулот, шу жумладан, 4 минг тонна пўлат ва 5 минг тонна прокат тайёрлаб чиқарилади;

— пландан ташқари ишлаб чиқарилган жамики маҳсулот меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига олинади;

— саноат ишлаб чиқаришининг ўсиш суръатлари 1970 йилдаги даражага нисбатан 22,5 процент ва 1974 йилги даражага нисбатан 10,7 процент бўлишига эришилади;

— фан-техника тараққиёти борасидаги тадбирларни жорий этиш, қўл меҳнатини механизациялаш ҳисобидан 150 минг сўм, 400 та рационализаторлик таклифларини жорий этиш туфайли яна 150 минг сўм тежалади;

— 200 тонна металл, 500 тонна шартли ёқилғи ва 500 минг киловатт—соат электр энергияси тежалади;

— пландан ташқари 100 минг сўм фойда олинади. Сирланган пўлат идишлар цехи ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштириш борасидаги тадбирлар амалга оширилгач, 4 хил янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилади;

— 3500 нафар ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчи профессионал ва иқтисодий ўқишнинг барча турларига жалб қилинади.

Бекобод металлурглари: «Камроқ чиқим қилиб, кўпроқ сифатлироқ маҳсулот берайлик» деган шиор остида ишлаб, тўққизинчи беш йиллик тугалловчи йилининг давлат планини ва зиммамизга олган социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажарамиз, деб КПСС ленинчи Марказий Комитети ва Совет ҳукуматини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматини ишонтирадилар.

Тошкент трактор заводи коллективи беш йилликнинг якунловчи йилида меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига трактор ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш тадбирларини белгилаб олдилар. Тракторсозлар бу йил дала гвардиячиларига 100 мингдан зиёд қишлоқ хўжалик техникаси етказиб беришга аҳд қилишган. Суратда: контролёр Иван Эдигер эндигина конвейердан тайёр бўлиб чиққан тракторни кўздан кечирмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Ҳунарли ёшлар

Ёз фаслида бу мактаб-интернат ҳовлисига кириб қолган киши серҳосил боғлар, ишком-ишком узумзорларга боқиб, беихтиёр коллектив меҳнатига тасаннолар айтади.

Бу боғлар ўрнида бир пайтлар яккам-дуккам мевасиз дарахтлар қаққайиб турарди. Интернат ўқувчилари эрта баҳорда енг шимариб ишга киришдилар. Турли мевали дарахтлар ўтқазиб, меҳр билан парвариш қилдилар. Ёзда мактаб ремонтини ҳам ўзлари қўлдан чиқаришди.

Яқинда ўқувчилар ажойиб совға олишди: уч қаватли янги ўқув корпуси қуриб битказилди. Янги бинода талабаларнинг намунали ўқишлари, бўш вақтларини кўнгилли ўтказишлари учун қулай имкониятлар бор.

— Биз болаларни ёшлигиданоқ меҳнатсевар қилиб тарбиялашга алоҳида эътибор берамиз,— деди мактаб-интернат директори Ғаффор Рашидов.— Ўқиш ва меҳнат бир-бирига уйғунлашиб кетмоқда.

Мактаб ўқитувчилар коллективи жуда аҳил. Бунда директор Ғ. Рашидовнинг катта хизмати бор. У педагогика соҳасида 30 йилдан бери муттасил ишлаб келяпти. Икки марта «Ҳурмат белгиси» ордени билан мукофотланган. Район советининг депутати сифатида пойтахтнинг «Октябрь» маҳалласини ободонлаштириш, Уйғур номли катта кўчани обод қилиш каби ишларда аҳолига ёрдам кўрсатди.

Қишки мавсум бошланиши олдидан Ғаффор Рашидов 30 мактаб ва 45 болалар боғчасининг қишга тайёргарлигини текширди, уларни қийнаётган масалаларни ҳал қилишда кўмак берди. У—халқ маорифи доимий комиссиясининг раиси. Мактаб-интернат ва мактабгача ёшда бўлган болалар муассасалари фаолиятини яхшилаш борасида кўпгина ишларни амалга оширмоқда.

Октябрь районидаги 1-мактаб-интернат педагоглари орасида ташаббускорлар кўп. Ўқитувчи ва тарбиячилар ўқув-тарбия ишларини муттасил такомиллаштириб, билимдон, меҳнатсевар ёшларни тарбиялаш иштиёқида бутун билим ва тажрибаларини сарфлашяпти. Ўқувчилар Х. Муҳсимова, У. Ниёзов, Ў. Юсупов, А. Азимов, Ө. Муҳсимова сингари устозлари номини доимо ҳурмат билан тилга оладилар.

...Мактаб-интернат устахоналари, синф ва лабораторияларида ҳаёт қайнамоқда. Ёшлар севимли устозлари раҳбарлигида билимларини ошириб, хилма-хил ҳунарлар ўрганишяпти.

Ё. МОРДУХАЕВ.

ОЛМАЛИҚ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

БИР ПРОЦЕНТНИНГ САМАРАСИ

Партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида, шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. Муҳамедов «КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1974) Пленуми қарорлари асосида ишлаб чиқариш унумдорлигини ошириш ва техника тараққиётини янада тезлаштириш юзасидан партия комитети олдида турган вазифалар» тўғрисида доклад қилди.

Шаҳар корхона ва қурилиш ташкилотларида фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга тезкорлик билан тадбиқ этиш, лойиҳа қувватига тўла эришиш учун кураш кундан-кун қизғин тус олмоқда. Ўтган йили 50 га яқин техника янгилиги жорий этилди, 2 миллион сўмликдан зиёд фойда олинди.

Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида бу борада улкан вазифалар турибди. Зарбдор йилда меҳнат унумдорлигини бир процентга ошириш қўшимча 5,4 миллион сўмлик, маҳсулот таннархини бир процентга арзонлаштириш эса 4 миллион 80 минг сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш имконини беради. Меҳнат унумдорлиги ошиб, техника тараққиёти жадаллаштирилса бундан ҳам юқори кўрсаткичга эришиш мумкин. Бу соҳада коммунистлар олдинги сафда бўлишлари, партия, комсомол, касаба союз ташкилотлари катта сафарбарлик ишлари олиб боришлари керак.

Пленумда докладчи ва доклад юзасидан сўзга чиққан ўртоқлар ана шу ҳақда гапирдилар. Қўрилган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

ЁШ КОММУНИСТЛАР ЎҚУВИ

Шаҳар партия ташкилоти ёш коммунистларнинг ўқувига жиддий эътибор бермоқда. Партия ташкилотлари ҳузурида 25 та ёш коммунистлар мактаби ўз ишини давом эттирмоқда. Уларда 742 тингловчи билим ва тажрибасини оширяпти.

Масалан, шаҳар партия комитетида ташкил этилган ёш коммунистлар мактабининг навбатдаги машғулотида шаҳар партия комитетининг ташкилий-партиявий ишлар бўйича методик советнинг аъзоси, техника фанлари кандидати Н. Романовская «КПССга аъзоликнинг ленинча принциплари ва уни партия Программаси, уставида ривожлантирилиши» темасида лекция ўқиди. Шаҳар партия комитети ташкилий ишлар бўлимининг мудири Н. Павлов «Партия билетининг тарихи» мавзуида суҳбат ўтказди.

Ёш коммунистлар мактабида партия қурилиши, устави ва программаси бўйича партия, совет ходимлари тез-тез лекция ва суҳбатлар ўтказиб турмоқдалар.

СЕКРЕТАРЛАР ТАЖРИБА АЛМАШДИЛАР

Корхона, қурилиш, транспорт ва бошқа ташкилотларда бошланғич партия ташкилотлари секретарлари малакаларини оширишга катта эътибор берилмоқда.

Яқинда бўлиб ўтган секретарлар ўқувида шаҳар партия ташкилоти умумий бўлимининг мудири В. Мингалёва партия ишининг юритилиши билан таништирди. Шунингдек, ташкилий бўлим инструктори Н. Калимулина «КПСС сафига қабул қилишда ҳужжатларни расмийлаштириш ва коммунистларнинг шахсий ишларини кўриш» темасида суҳбат ўтказди.

ЙИЛЛАР БАРАКАСИ

Республикамизнинг биринчи оқсоқоли Йўлдош Охунбобоев Саид қишлоғини жуда яхши кўрарди. Ҳавоси тоза, ери унумдор, деб таърифларди. У қишлоқни оталиққа олиб, деҳқон хўжаликларига доимо яқиндан ёрдам бериб турганди.

Қишлоқ аҳли Йўлдош Охунбобоевнинг номини абадийлаштириб, ўзлари меҳнат қилаётган хўжаликни унинг номи билан атай бошлашди. Колхозчилар партия ва ҳукуматимизнинг яқиндан кўрсатаётган ғамхўрликларига таяниб, ариқ қазиб, қақраган ерларга сув чиқариб, пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ривожлантиришмоқда. Ўтган йили ҳам баракали меҳнат қилинди. Давлатга маҳсулот сотиш халқ хўжалик планлари анча ошириб бажарилди. Салкам 4 минг тонна пахта етказиб берилди. 1010 тоннага яқин ғалла топширилди. Доннинг ярмисини шоли ташкил қилади. Чорвадорлар ҳам меҳнатда намуна кўрсатишди. 78 тонна гўшт, 374 тонна сут ва анча тухум сотдилар.

— Биз, — дейди ҳисобот доклади қилган колхоз правлениесининг раиси Султонали Турсуналиев, — ўтган йили пахтачиликда анчагина ишлар қилдик. Гектарига ҳосилдорликни 4 центнерга кўпайтирдик. Тежамкорликка кўпроқ эътибор берилиши сабабли пахтадан келган соф даромад 476 минг сўмга етди. Бу олдинги йилдагига нисбатан 232 минг сўм кўпдир.

Лекин, бу чегара эмас. Беш йилликнинг якунловчи йилида янада ғайрат кўрсатиб, меҳнат қилишимиз керак. Ҳамма бригадаларда ҳам гектар бошига ҳосилдорликни кўтариб, умумий юксалиш учун барча шарт ва шароитлар бор. Ички резервларни қанчалик кўп ишга солсак, «оқ олтин» хирмонимиз яна ҳам кўп бўлишига ишончимиз комил.

Раис ўз докладида хўжаликнинг барча соҳаларига тўхталиб, техникадан, ердан, ишчи кучларидан самарали фойдаланишга, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга йиғилиш қатнашчиларининг эътиборини жалб этди.

Пахтачиликни комплекс механизациялаштиришда социалистик мусобақанинг кучи катта. Охунбобоевчилар Свердлов номли колхоз билан социалистик мусобақа ўйнаб, тез-тез бир-бирларига бориб туришди, тажрибаларини ўртоқлашдилар. Натижада кўпгина қолоқ бригадалар илғорлар сафига ўтиб олдилар. Ҳосилдорликни 7—8 центнерданга кўпайтирдилар.

Лекин, хўжаликдаги айрим бригадаларда дала ишлари кўнгилдагидек олиб борилмади. Мусобақадошларнинг сидқидилдан айтган гапларига тегишли қулоқ солинмади, маслаҳатларига амал қилинмади. Ваъдалар қоғозда қолиб кетди. Шу туфайли чигит ўз вақтида экилиб, яганадан чиқарилмади. Бегона ўт босиб кетди. Минерал ўғитлар кам ҳосилли ерларга солинмади. Пала-партишликка йўл қўйилди.

Салим Эргашев, Салим Иброҳимов ўртоқлар бир неча йиллардан бери катта бригадаларга бошчилик қилиб келардилар. Аммо, кейинги вақтда ютуқлардан мағрурланиб, ишни шу куннинг талаби даражасида ташкил этишмади. Тажрибали деҳқонлар ва мутахассисларнинг фикр ва мулоҳазаларига қулоқ солишмади. Бригада аъзолари билан бамаслаҳат иш қилмадилар. Шу туфайли иш ўлда-жўлда бўлиб қолди. Бу икки бригада бошлиғининг ҳатти-ҳаракатлари правлениеда, партия йиғилишларида, ҳатто райондаги катта йиғинларда ҳам танқид қилинди, аммо тегишли хулоса чиқариб олинмади.

КОЛХОЗЛАРДА ҲИСОБОТ ЙИҒИЛИШЛАРИ

Кунлар кетидан ойлар ўтарди. 2 ва 11-бригадаларда ғўзалар қониб сув ичмади. Чопиқ сифатсиз ўтказилди. Барча ишлар қўшни мусобақадош бригадаларникига қараганда 10—12 кун, ҳатто 18—20 кунгача кечикиб амалга оширилди. Шу туфайли ғўзалар нимжон ўсди, кўсаклари торози босар бўлмади.

Оқибатда икки бригадада ҳам план бажарилмай қолди. Мусобақадошлар олдида уятли бўлиб қолдилар. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил 18—24 центнерга аранг етказилди. Бригада бошлиқларининг ман-манликка берилиши хўжаликка ҳам, колхозга ҳам қимматга тушди. Харажат кўпайди, даромад камайиб кетди.

Жданов номли участканинг агрономи Муносиб Авазов правлениенинг хўжаликни бошқариш, участка, бригадаларга раҳбарлик қилиш, мутахассисларни жой-жойига қўйиб ишлата билиш ва ишнинг натижасини текшириш масалаларига эътибор бериш зарурлигини айтди.

Свердлов номли колхоз раиси Абдунаби Абдумўминов икки хўжаликнинг мусобақаси яхши самара бераётганлигини таъкидлаб, барча экинлардан юқори ҳосил олиш тадбирлари ҳақида гапириб берди.

Турғунбой Файзиев, Норбой Ҳасанов ва бошқа колхозчилар ҳам сўзга чиқиб, бригадаларда гектар учун кураш, кўчатларнинг нормал қалинликда бўлишига эришиш ҳақида ўз фикрларини айтдилар, иш маданиятини янада ошириш, деҳқончиликдан кўпроқ даромад олишга ҳамма ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиши зарурлигини қайд қилдилар. Давлат манфаатини кўзлаб иш тутиш, томорқа ерлардан тўғри фойдаланиш, қишлоқ хўжалиги артели намунали Уставига қатъий риоя қилиш масалалари ҳам йиғилиш қатнашчиларининг диққат эътиборида бўлди.

Охунбобоев номли колхоз аъзолари беш йилликнинг якунловчи йилида социалистик мусобақани янада авж олдириб, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига амалий иш билан жавоб бериш, гектар бошига ҳосилдорликни камида 6 центнерданга ошириш, ялпи ҳосилнинг 80 процентини машиналар ёрдами билан йиғиштириб олиш юзасидан мажбурият қабул қилдилар. Шунингдек, ҳар гектар ердан 80 центнердан маккажўхори дони, 600 центнердан маккажўхори кўкпояси, 550 тонна шоли, 120 тонна мева, 625 тонна полиз экинлари маҳсулоти етиштириш юзасидан конкрет режалар белгиладилар.

Сут, гўшт, тухум етиштириш ва давлатга топшириш янада кўпайтирилади. Деҳқончиликда меҳнат унумдорлигини 6 процентга, чорвачиликда эса 10—12 процентга ошириш, маҳсулотнинг таннархини 8 процентга камайиришга аҳд қилинди. Колхозчилар ўз йиғилишларида барча техникани муддатидан олдин — 1 мартгача экишга шай қилиб қўйиш, ариқ-зовурларни тозалашни тезда тамомлаш, ўғит ташиб чиқариш, компост тайёрлашни кучайтиришга аҳд қилдилар.

Охунбобоев номли колхознинг йиллик ҳисобот йиғилишидан шу нарса маълум бўлдики, ҳамма бригада, участкаларда меҳнат тўғри ташкил қилиниб, иш унумдорлиги оширилса, илғор агротехника ютуқларига тўла риоя этилса, пахтачилик янада кенг ривожлантирилади.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Пискент.

ДАСТЛАБКИ ЮТУҚЛАР

Тошкент химия-қишлоқ машинасозлик заводи ишчи-хизматчилари ва инженер-техник ходимлари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида белгилаб берилган аниқ тадбирлар асосида якунловчи йил учун конкрет иш режаларини тузиб олдилар. Шу кунларда корхонада қишлоқ меҳнаткашларига 4550 та турли хил машиналар етказиб бериш учун кураш янада қизғин тус олмоқда.

Цехлар ўртасида ташкил этилган мусобақада йиғув цехи коллективи пешқадамлик қилаётир. Цех ишчилари бугунги кунгача қишлоқ хўжалик коллективларига ўнлаб машиналар юбориб, графикдан анча ўзиб кетдилар.

В. Фёдорова раҳбарлик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари эса маҳсулот сифати учун курашда энг юқори натижага эришди. Ҳозир улар барча маҳсулотларни сифатли ишлаб чиқармоқдалар.

Мурожаатга жавобан шахсий мажбурият олиб ишлаётган Аъзам Ғозиев, Аҳмад Бобожонов ва Владимир Расницкийлар смена топшириқларини 130 процентдан ошириб бажаришга эришиб, социалистик мусобақанинг олдинги сафида бормоқдалар.

У. МУҲАМЕДОВ.

Тошкентдаги бадиий буюмлар фабрикасининг кўплаб илғор чеварлари якунловчи йил учун юксак шахсий мажбурият қабул қилиб фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Беш йилликни муддатидан илгари якунлаш учун авж олган қизғин курашда Мамлакат Ғуломова билан Саодат Исроилбековалар пешқадамлик қилишяпти.

А. Тўраев фотоси.

СЕРҚУЁШ РЕСПУБЛИКАМИЗДА

◆ НАВОИЙ шаҳрининг «Фарҳод» маданият уйида бўлажак жангчи ёшлар университети ишлай бошлади. Университет тингловчилари Лениннинг социалистик Ватанини ҳимоя қилиш тўғрисидаги васиятлари билан, умумий ҳарбий мажбурият тўғрисидаги қонун билан, СССР Қуролли кучларининг шонли жанговар анъаналари билан танишдилар.

Биринчи машғулотда бўлажак солдатлар ҳузурида Совет Иттифоқи Қаҳрамони Н. Е. Матвиенко ва Берлинни штурм қилишда қатнашган П. И. Скороботатов ўз хотираларини сўзлаб бердилар.

◆ УН бешта колхоз тарихи музейи ташкил этилди. Республикадаги 24 та кекса колхоз ва совхознинг тарихи ёзилди. Дастлабки колхоз ташкилотчилари ва колхоз ишлаб чиқариш ветеранларининг хотиралар китоби нашр этилди. Ўзбекистон ССР колхозлари ва совхозлари тарихи жамоатчилик институти кенгашининг 22 январь куни Тошкентда бўлиб ўтган йиғилишида шулар маълум қилинди, институтнинг ўтган йилги ишларига якун чиқарилди ва бу йилги вазифалари белгиланди.

(ЎзТАГ).

МАРДЛИК—МАНГУЛИК

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

БОШИНГНИ КЎТАР, ОНАЖОН!

ОҚҚЎРҒОНДА УЛУҒ ВАТАН УРУШИДА ҲАЛОК БЎЛГАНЛАР ХОТИРАСИГА ҚУРИЛГАН МАНГУЛИК ҚЎРҒОНИ МАШЪАЛИГА ТИКИЛИБ ТУРГАН ОНА ҲАЙКАЛИ БОР.

Қалбинг тўла армон, аламга,
Мунис чеҳранг заъфарон
ҳамон.
Уммон бўлди ёшинг оламга,
О, жафокаш азиз онажон!
Ботир эди ўғлинг чинакам.
Ватанни севарди жондан.
Ерни ўпди ўқ еганда ҳам,
Булоқ қилди юрак қонидан.
Оқ сут бериб боққан
фарзандинг,
Қарзин узди тўкиб иссиқ қон.
Лек кўнглингда севган
дилбандинг,
Тирикдайин, тирикдай ҳамон!
Ҳа, у тирик, тирик, онажон!
Ботир номин унутмас дунё.
Жўшар экан юракларда қон,
Унинг номи қалбларга зиё.
Унинг қони туфайли бугун.
Оналарнинг алласи тиниқ.
Унинг қони туфайли бугун.
Гўдаклар тинч, қилур.
қийқириқ.
Унинг қони туфайли бугун.

Элим бахтли, бахтли ҳар одам.
Унинг қони туфайли бугун.
Улуғлайди тинчликни олам.
Уни сўзлар ойдин оқшомлар,
Уни сўзлар қошлари қаро.
Уни сўзлар адаш номлилар,
Шуҳрат топиб ҳар он эл аро.
Кутаяпсан жигар порангни.
Чидаб ҳижрон аламларига.
Шамлар ёқиб кўнгил ярангни.
Ошкор этдинг кўз намларига.
Қўй, йиғлама, мана қаршингда,
Осмон ўпиб турибди ҳайкал.
Халқинг борки, она, бошингда,
Сенга ҳурмат топажак сайқал.
Бошгинангни кўтар, онажон,
Бошлар эгик сенинг қаршингда.
Шаҳидларга бўлсин шараф-
шон,
Ором олсин руҳи қалбингда.
Ўғлинг каби мангу қолмоқ шон,
Ёниқ юлдуз у бошимизда.
Унутмас халқ, унутмас Ватан,
Номи қолган эрк қуёшимизда.

Саиджон МУСТАФОЕВ.

ҲАММА НАРСА ФРОНТ УЧУН

▲ «ҲАММА НАРСА ФРОНТ УЧУН, ҲАММА НАРСА ҒАЛАБА УЧУН!» шиори Улуғ Ватан уруши йиллари бутун мамлакат бўйлаб жанговар чақириқдек янгради. Бу даъватга республикамиз меҳнаткашлари ҳам ўз овозларини қўшдилар. Улар маблағлар тўплаб, танклар, самолетлар, қурол-аслаҳалар ишлаб чиқаришга тақдим этдилар. Меҳнаткашлар маблағи ҳисобига тайёрланган танкларнинг дастлабки колоннаси уруш айни қизиган бир паллада фронт томон йўл олди.

Юқоридаги суратда: «Ўзбекистон XX йиллиги» деб номланган танклар колоннаси жанг майдонига етиб келди.

Чапдаги суратда эса сиз снаряд тайёрлаётган тошкентлик ишчини кўриб турипсиз. Пойтахт корхоналарининг ишчилари ўша оловли йилларда кунни тунга улаб меҳнат қилдилар. Фронт учун зарур бўлган қурол-аслаҳаларнинг ҳаммасини ўз вақтида жангчиларга етказиб бериб турдилар.

ҚУРОЛДОШЛАР

— Биз кўрганларимизни фарзандларимиз кўришмасин, — деб қўйди Илёс ака. — Бу лаънати фашистлар одамзот бошига не кунларни солмади!

— Нимасини айтасиз, — қўшилди унга Мутал ака. — У аблаҳларнинг қанчалик бешафқат, қонхўр эканлигига Болтиқбўйидан Франкельштейнгача бориб, ишонч ҳосил қилганман.

...Икки қуролдош суҳбатлашмоқда. Кўз олдиларидан сафдошлари, қонли жанг майдонлари, немислар вайрон қилган шаҳарлар худди кино лентасидаги каби кетма-кет ўтмоқда.

...1941 йил. Уруш бошланган куннинг эртасиёқ Тошкент медицина институтининг врачлари-ю, студентлари митингга тўпландилар. Кўплаб бўлғувси врачлар ва уларнинг устозлари шу куни фашист газандаларни мамлакатимиздан ҳайдаб чиқаришга отландилар. Булар орасида Илёс Фозилов ҳам бор эди.

1941—42 йилларда И. Фозилов хизмат қилган полк Москва остоналарида жанг қилди. Мисли кўрилмаган жанглар ҳақида Илёс ака шундай ҳикоя қилади:

— Ҳал қилувчи жанглар кетаётган эди. Вазият жуда мураккаб. Врачлар ва ҳамширалар қўли-қўлига тегмай, ярадорларга медицина хизматини кўрсатиб, уларни госпитальга жўнатиш учун энди вагонларга чиқарган ҳам эдик-ки, душман самолётлари темир йўл ва паровозни сафдан чиқарди. Ана ўшанда бўлган тўс-тўполонни бир кўз олдингизга келтиринг-а!... Фашистлар билан 33 соат шу аҳволда жанг қилишга тўғри келди...

Бу пайтда Мутал Хошимов ҳам урушда эди. У дастлаб 3-Болтиқбўйи, 1-Украина, Ленинград фронтларида врачлик қилди. У кўҳна рус шаҳридан то Франкельштейнгача бўлган жанговар йўлни босиб ўтди. Немис-фашист босқинчилари устидан узил-кесил ғалаба қозонилганида у шу шаҳарда эди. Уруш давомида Ватанимизнинг минглаб мард йигитларини ўлим чангалидан қутқариб қолди.

Уруш тугаганига ҳам ўттиз йил бўлиб қолди, аммо икки уруш ветерани тез-тез ёшлар билан учрашиб турадилар, уларни жанговар руҳда тарбиялаш ишига ҳисса қўшяптилар. Қуролдош дўстлар хизматларига яраша муносиб тақдирланганлар. Улар кўксини бир неча орден ва медаллар безаб турибди.

Республикада хизмат кўрсатган врач ва медицина аълочилари ҳамон сафда. Энди улар замондошларимиз саломатлигига посбонлик қилишяпти. ТошМИ болалар санитарияси ва гигиена кафедрасининг доценти И. Фозилов ва тажрибали врач М. Ҳошимов ишдан бўш соатларида пойтахтнинг Тельман номли маҳалласида жамоатчилик ишлари олиб боришяпти.

С. СУЛТОНОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ҒАЛАБА БАЙРОҒИ ЁНИДА

▲ 22 январда юзлаб йигит-қизлар Тошкент темир йўл вокзали перронини лиқ тўлдирдилар. Улар бу ерга Ғалаба байроғи ёнида туриб суратга тушишдек юксак ҳурматга лойиқ деб топилган Ўзбекистон комсомолларидан бир группасини Москвага кузатиш учун келдилар.

Ана шу фахрли ҳуқуққа эга бўлиш учун бутун ўтган йил мобайнида ёш ишчилар, қишлоқ меҳнаткашлари, ўқувчилар мусобақада қатнашдилар. Улардан кўплари жуда яхши натижаларга эришдилар. Мусобақа ғолиблари орасида Сурхондарё областидаги «Партия XXIV съезди» совхозидан механизатор Сафар Ҳайдаров, Қўшкўпир районидаги А. Қурбонов номли колхоздан Ўғилжон Хожиева, Тошкент трактор заводининг ишчиси Абужонон Усмонов, «Каршистрой» трестига қарашли комсомол-ёшлардан иборат бульдозерчилар бригадасининг раҳбари Бозор Қудратов ва бошқалар бор.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ ЖАСОРАТИ

Оқшом. Қишлоқ клубида суҳбат кетаётипти. Деразадан ташқарида изғирин қор шопиради. Навда-ниҳоллар шитирлайди. Дераза ойналари ўткир шамолдан дириллайди.

Дераза ёнида туриб, йиғилганларга эл жасорати ҳақида сўзлаётган киши, сўз ўрталарида баъзан жимиб, ташқарига, қарайди, деразани чертиб ўйнаётган дайди шамолнинг ғув-ғувлаши алланарсаларни ёдига солади.

Суҳбат — Улуғ Ватан уруши йилларида фронтда ва фронт орқасида совет кишиларининг мислсиз жасоратлари ҳақида. Суҳбатни қишлоқнинг кекса ўқитувчиси, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Ҳаким Юсупов олиб боряпти. У бундан ўттиз йил илгари фронтда, Украина даштларида гитлерчи босқинчиларга қарши шиддатли жангларини хотирга келтиради...

...1944 йил, декабрь ойлари. Белая Церковь шаҳари атрофида қаттиқ жанглар. Қор қалин ёғиб, юриш қийинлашади. Чекиниб, орқага қайтаётган душман дам олиб, куч тўплаб, яна жанг бошлашига йўл қўймаслик учун ҳужумни сира тўхтатмаслик ҳақида буйруқ олинади. Қор қалин ёққан йўллардан танклар, машиналар, тўп тиркалган транспортёрлар, пиёда қисмларимиз ўтиб боради.

Душман истеҳкомларида шиддатли жанглар кучайиб кетади. Эрталаб тош йўлда, чорраҳа яқинида отишма бошланади. Гитлерчилар муҳим мудофаа аҳамиятига эга бўлган чорраҳани қўлдан бермаслик учун қаттиқ қаршилик кўрсата бошлайдилар. Чорраҳани эгаллаш Ҳаким Юсупов хизмат қилаётган ротага топширилади. Рота душман устига қўққисдан ҳужум бошлайди. Танкчилар ва тўпчиларимиз рота жангчилари ҳужумини кучайтириб, душман истеҳкомларини ўтга тутиб турадилар. Қисқа шиддатли жангда рота олдинга силжиб, душман истеҳкомларини эгаллайди. Ҳаким автоматидан ўқ узиб, гранаталар irғитиб, олти гитлерчини ер тишлатади ва бир пулемётнинг ўт нафасини ўчиради. Сўнг янги жанг марраси, йўл олганда оёғи ва қўлидан яраланади.

Окопда, ёнида бекободлик жангчи ҳамшаҳари Деҳқонбой Отабоев пайдо бўлиб қолади. Дўстига биринчи ёрдамни кўрсатиб, у билан хайрлашиб, яна олдинга югуриб кетади. Ҳакимни даволанишга юборадилар. Госпиталда даволаниб, яна жанг майдонларига йўл олади. Ғарбий Украина, Сандомир ерларида танкчи бўлиб жангларда қатнашади. Сержантликдан младший лейтенант, танк взводи командирлиги даражасига кўтарилади. Курашни ғалаба билан тамомлаб, уйига қайтади.

Кекса ўқитувчи уруш йилларини хотирага келтириб залда ўтирганларга эл фарзандларининг қаҳрамонликлари ҳақида мисоллар келтиради, ўз қишлоғидан, Бекобод районидаги «Далварзин» совхозидан фронтга кетган йигитлар номини тилга олади.

Қишлоқдан юзга яқин йигитлар жангга кетган. Шулардан ўттизга яқини уйига қайтиб келган. Қолган йигитлар элимиз озодлиги йўлида қурбон бўлдилар. Совхоз қишлоғида, Ленин номли ўрта мактабда уруш ветеранлари ишлайди. Ўқитувчилардан Шайдулла Хазинов, Ғофур Йўлдошев ва Михаил Васильевич Уразовлар — Улуғ Ватан уруши қатнашчилари. Бу ерда Карим Алиқулов, Нурали Бегдадаев, Холиқберди Қорабоев каби Берлин учун жанг қилган ва Ғалаба байроғини рейхстаг устига тикиш учун олиб борилган жангларда қатнашган собиқ фронтчилар ҳам яшашади.

Совхозда кекса пахтакор Бобохон Отахонов бор. Бу йил етмиш ёшга қадам қўйди. Бобохон ота совхоз даласида 45 йилдан буён самарали меҳнат қилиб келади. У—Улуғ Ватан уруши қатнашчиси. Фронтда танкка қарши отадиган тўпда мўлжалловчи бўлиб душманга қарши жанг қилган. Уруш тугаб, ғалаба билан уйига қайтгандан буён совхозда пахтачилик бригадасига бошчилик қилиб келади. Ҳар йили пахта етиштириш планини ошириб бажаради. Бу йил, Ғалабанинг 30 йиллиги шарафига собиқ фронтчи, кекса пахтакор 65 гектар ернинг ҳар гектаридан 70 центнердан пахта ҳосили кўтаришга аҳд қилган.

Коммунист, агитатор, кекса ўқитувчи Ҳаким Юсупов ва унинг қуролдош дўстлари йиғилганларга Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги ҳақида сўзлаб берар эканлар, халқимизнинг жанг ва меҳнат фронтидаги жасоратларини тилга олиб, урушнинг такрорланмаслиги учун ҳар қачонгидан ҳам яхшироқ меҳнат қилишга даъват этмоқдалар.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

ЖАНГОВАР ЙИЛЛАР ҲИКОЯСИ

ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛИ ТУРКИСТОН ҲАРБИЙ ОКРУГИ ҚЎШИНЛАРИ ТАРИХИ МУЗЕЙИДАН РЕПОРТАЖ

Суҳбат пайтида Тошкентдаги 89- мактабнинг юқори синф ўқувчилари келиб қолишди-ю, музей бошлиғи, запасдаги полковник Олег Александрович Раевскийнинг ҳикояси бўлинди.

— Кечирасиз, — ўқувчиларга музей билан сизларни ўзим таништираман, деб ваъда бериб қўйган эдим. Қаранг, келиб қолишди, — деди у бироз ийманиб.

— Айни муддао, Олег Александрович, улар билан бирга биз ҳам музей залларини айланиб чиқамиз. Минг марта эшитгандан бир марта кўрган яхши!

Заллар бир-бирига уланиб кетган. Стендларга қўйилган экспонатлар ота-боболаримиз босиб ўтган жанговар йўлга гувоҳлик беради. Олег Александровичнинг ўзи уруш ветерани эмасми, ўша суронли йиллар ҳақида берилиб ҳикоя қиларди. Экспонатларга берилаётган шарҳларни, фронт лавҳаларини ўқувчилар бутун вужудлари билан тинглашарди.

Болалар босмачиларга қарши кураш акс эттирилган бўлимда туркистончи-жангчиларнинг ёш Совет давлатини чет эл интервентлари ва босмачилардан ҳимоя қилишда кўрсатган қаҳрамонликлари билан танишгач, Улуғ Ватан урушига бағишланган бўлимга ўтдилар.

Бўлимда диққатга сазовор экспонатлар анчагина. Жанг эпизодлари тасвирланган жонли расмлар, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, Шуҳрат ордени тўла кавалерларининг портретлари, миномёт ва пулемётлар, автомат-у, снарядлардан тортиб, қурол-аслаҳаларининг ҳамма турларигача бор. Санаб саноғига етиш қийин, уларнинг О. А. Раевскийнинг айтишича, музейда мингга яқин экспонат бўлиб, шундан учдан бир қисми Улуғ Ватан урушига бағишланган экан. Олег Александрович Қаҳрамонлар, хусусан Елена Стемпковская жасорати ҳақида гапириб бераётганда, қизлардан бири ғурур билан:

— Бизнинг мактабда ўқиган, — деб қўйди.

Музейдаги экспонатларни аксарияти тарихий, ўтган қаҳрамонона йилларнинг шоҳиди, бир қисмини эса туркистончи-жангчиларнинг ўзлари тайёрлашган. Чунончи «Қаҳрамонликнинг бошланиши» лавҳасини олайлик. Авторлар — оддий аскар Е. Гришин ва рассом Н. Богдановлар талқинида кўз ўнгингизда чинакам жанг майдони намоён бўлади. Бир қўли яраланган кўксида, бир қўлида эса граната ушлаб олган солдат ўз қуролдошларини олға даъват этмоқда. Атроф аланга ичида қолган. Бир чеккада икки-учда фашист танки бурқсиб ётибди.

Бундай лавҳа ва полотнолар музейда кўплаб топилади. Экспонатлар орасида Улуғ Ватан уруши бошланиши билан Ўрта Осиё шаҳарларига эвакуация қилинган ва жуда қисқа муддатда ишга туширилган корхоналарнинг маҳсулотлари ҳам бор.

Олег Александрович бир группа жангчилар сурати олдида тўхтаб қолди. Узоқ жимликдан сўнг у Москва яқинидаги жанглар ҳақида тўлқинланиб ҳикоя қила бошлади. Экскурсоводимиз шу ерларда жанг қилган, лекин бу тўғрида оғиз очмади... Янгигина олган партия билетини ўқ тешиб ўтганлиги ва қаттиқ яраланганлиги тўғрисида ҳам, жанговар орден ва медаллари ҳусусида ҳам гапирмади. Бу гапларни шу ерда, музей экспонатларини томоша қилиб юрган офицерларнинг бири айтиб берди.

Болалар кетишгач, узилиб қолган суҳбатимизни яна давом эттирдик.

— Улуғ Ватан урушида қозонган Буюк ғалабамизнинг 30 йиллигига бағишлаб музейимизда кўплаб тадбирлар ўтказаяпмиз, — деди у. — Ветеранлар билан учрашувлар, тематик кеча ва суҳбатлар бўляпти. Лекин, асосий эътиборни янги экспонатлар тўплашга қаратяпмиз. Негаки, 9 май арафасида Тошкентда улкан шон-шуҳрат музейи ишга туширилади. Ҳозир қурилиш ишлари жадал олиб борилмоқда. Шу муносабат билан революция ва уруш ветеранларига газетангиз орқали мурожаат қилмоқчи эдим.

— Ҳурматли революция ва уруш ветеранлари, сафдошлар! Музейга экспонат тўплашда актив қатнашингиз! Ўтган суронли йиллар гувоҳи бўлган ҳужжатларингизни музейга топширсангиз, халқ қаҳрамонлигини яна ҳам тўлароқ, яна ҳам батафсилроқ ҳикоя қилишда ёрдам берган бўлардингиз.

А. АБДУЛЛАЕВ.

▲ ҲОЗИРГИ «Ташсельмаш» заводи Улуғ Ватан уруши йилларида танклар ишлаб чиқарадиган йирик корхонага айланган эди. Тошкент танклари жанг майдонларида душман техникасидан мустаҳкамлиги, тез ва аниқ маневр қилиши билан ўз устунлигини кўрсатди. Суратда: конвейердан тушган танклар.

И. Глауберзон фоторепродукциялари.

ТИНЧЛИК ФОНДИГА

Тошкентдаги «Миконд» заводининг коллективи қимматли ватанпарварлик ташаббусини бошлади. Бу ерда бўлиб ўтган митингда совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабасининг 30 йиллиги шарафига бир кун тинчлик фондига ишлаб беришга қарор қилинди.

«Миконд» заводининг коллективи Тошкентнинг барча меҳнаткашларини бу ташаббусни қўллаб-қувватлашга даъват этди.

(ЎзТАГ).

ҲАРБИЙ-ВАТАНПАРВАРЛИК САҲИФАСИ № 114

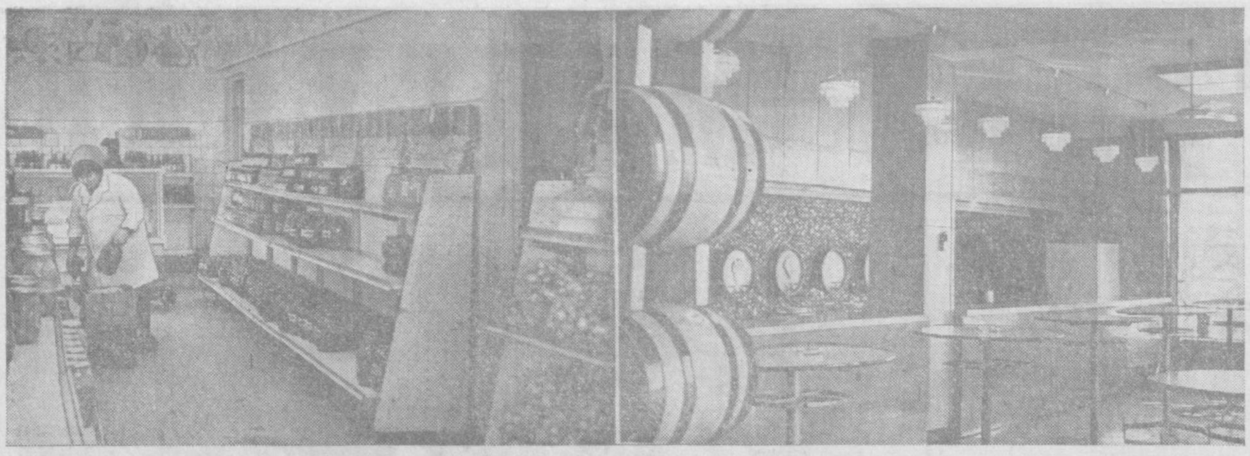

Пойтахтимизнинг Чилонзор районидаги 16-магазин коллективи харидорларга намунали хизмат кўрсатиб келмоқда. Магазинда хизмат кўрсатишнинг илғор методларидан кенг фойдаланилмоқда. Савдо аълочиси Аркадий Моисеевич Хачиян мудирлик қилаётган бу магазин хизматчилари аҳолини сабзавот, мева маҳсулотлари билан мунтазам таъминламоқдалар. Ўтган йили коллектив йиллик планни 105 процент бажарган эди. Шу йилнинг январь ойи плани ҳам ошириб бажарилди. Суратда: магазиннинг ички кўриниши.

А. Абалян фотоси.

ҲАЁТ ИМТИҲОНИ

1. ОРЗУ ҚАНОТИ

ПРОФЕССОР шогирдларига ҳам, илмий мунозараларда сўзга чиққанида ҳам ҳамиша куйиб-пишиб академик В. Глушковнинг бир иборасини тушунтиргани-тушунтирган: «Ижод — жорий этиш, демакдир. Илмий изланишни унинг натижаларини собит қадамлик билан жорий қилишга боғлаш ижод жараёнига қанот бахш этиш, демакдир». Бунда зўр ҳикмат бор. Тилни билмай туриб шеър ёзиш мумкин бўлмаганидек, илмсиз ҳам бир нимани ихтиро қилиш қийин.

Оддий боғбоннинг ўғли мана шундай хулосага келгунга қадар озмунча йўлни, тўсиқларни босиб ўтмади. Унинг илм йўлига кириб келиши, изланишлари ёшларимиз учун ибратлидир.

...Эндигина институтни битираман, деб турганида уруш бошланиб қолди. Ҳалимжон нима қилсин? Оиланинг кунига яраб турган фақат ўзи-ку! Акаси Ҳакимжон 1937 йилда ҳарбий хизматга чақирилди. Кейинчалик Ленинградда ҳарбий ўқишни битириб фронтга кетди. Укалари, сингиллари ёш, отаси касалманд. Аммо, Ҳалимжон ҳеч кимга билдирмай, район ҳарбий комиссариатига борди. Муддаосини айтди. Лекин, медицина кўриги панд бериб қолди.

Орадан кунлар ва ҳафталар ўтказиб, яна ва яна борди. Уч марта борганда ҳам қайтаришса-я! На чора! «Ахир, фронт орқасидагилар қўлини қовуштириб ўтирибдими! Зарбдор меҳнат душманга зарба эмасми?», дейишди унга комиссариатдагилар.

Шундай қилиб, аламини ишдан олди. Фронт яқинидан кўчириб келтирилган самолётсозлик заводига ишга кирди. Меҳнати қаттол ёвга ўқ бўлиб ёғилишини, найза бўлиб санчилишини ҳис этган сари дадилланарди. Эр бошига иш тушса, этик билан сув кечар, деганларидай, ёш Ҳалимжон олти жонли оилани паноҳига олди...

Уруш ҳам тугаб, ҳаёт изига туша бошлади. Акаси урушдан кейин ҳарбий қисмлардан бирида хизматини давом эттирди. Укалари оёққа туриб олди. Укаси Абдукарим медицина фанлари кандидати илмий даражасига эга бўлди.

Бир куни падари бузруквори Ҳайдар ака ўғлини ёнига ўтказди:

— Нури дийдам, сендан мингдан-минг розиман. Энди сен ҳам келажагинг ҳақида бир ўйлаб кўр. Мавлоно Абдураҳмон Жомий айтган эканлар:

Илм—ҳунарларнинг бошидаги тож,
Мушкулингга шундан топилур илож.
Ҳар ишдан афзалдир илм орттириш,
Билим орттирмоққа астойдил тириш.

— Ўттиз еттинчи йил эди, — деб эслайди Ҳалим ака дастлаб бир қизиқ воқеага тўхтаб, — Тошкент тўқимачилик институтининг катта аудиторияларидан бири. Хонага хипчадан келган, сочлари силлиқ таралган ўрта бўйли, қирқ ёшлар чамасидаги киши кириб келди.

— Салом! Сизларда олий математика курсини мен олиб бораман,— деди у вазминлик билан.

Бу одам профессор Қори-Ниёзий эди.

Лекцияни бошламасдан туриб, Қори ака математиканинг инженерлар учун аҳамияти, олий математикани ўрганишда ўрта мактабда ўзлаштирилган билимнинг зўр аҳамиятга эгалиги тўғрисида гапирди. Мен домланинг ҳар бир сўзини диққат билан эшитарканман, унинг мавзуни тушунтириш услуби, тингловчиларни ўзига ром қила олиш қобилияти, энг муҳими, математикадан билимдонлиги, ўз фанининг шайдосилиги мени мафтун этганди. Шу боисданми, математика энг севикли фаним бўлиб қолди.

Аммо... охирги курсни мажбуран ташлаб кетганига тўққиз йил бўлган бўлса, бунинг устига уч фарзанднинг отаси. Қандай бўларкин? Бардоши етармикан? Иродаси чидармикан? Астойдил интилган киши мақсадига етмай қолармиди. Ҳалимжон ҳам шунақа кишилардан эди. Ўттиз ёшида [illegible] ўзида ирода топди. Институтни битириб, икки йил ўқитувчилик қилди. Унинг илм-фанга интилишини сезган таниқли олимлар Муҳаммад Ўразбоев ва Ҳабиб Абдуллаевлар аспирантурага кириб ўқишни маслаҳат беришди.

1951 йил. Устозлари тавсияси билан Москвага, академик Иван Иванович Артоболевскийнинг ўзига хат йўллаб, механизмлар назариясига доир билимини ошириш орзусини баён этди. Мана, орзиқиб кутилган хат ҳам келди. Олим нотаниш йигитнинг [illegible] таъкидлаган эди.

Атоқли академикнинг кабинети: Бўлажак олим миясини ҳар хил фикрлар чулғаб олган. Нима ҳақда гаплашишни ҳам билмайди. Бир маҳал кўзи деворда осиғлиқ турган макетга тушиб қолди. Унда академик П. Л. Чебишевнинг ўзиюрар механизми тасвири акс эттирилган эди. Машинанинг пўлат қўллари худди инсон панжаларига ўхшарди. Ҳалимжон Усмонхўжаев ўзича ўйлади: «Қани энди пахта териш машиналаримиз ҳам шунақа бўлса! Одамларни машаққатли қўл меҳнатидан халос қилса!...»

Илм зинапояларидан қадамба-қадам юриб, кандидатлик, сўнг докторлик диссертацияларини ёқлаб олди. Дастлабки диссертациясида «Ипак тўқув дастгоҳининг автоматлаштирув механизм динамикаси» ҳақида бахс юритиб, тўқув автоматининг пухта ишлаш назариясини ишлаб чиққан бўлса, докторлик диссертациясида «Машина ва механизмлар назарияси» бўйича катта назарий проблемаларни ўртага ташлади.

— 1965 йилда диссертациям устида маслаҳатлашиш учун Қори-Ниёзийнинг ҳузурига бордим,— дейди Ҳалим ака.— У киши ёзган ишимни кўриб, менга қувват бағишлайдиган ва далда берадиган гапларни айтдилар: «Бу ишингиз жуда олижаноб, кенг ўқувчилар учун ҳам, бошқалар учун ҳам фойдали. Менга қолдириб кетинг, кўриб чиқиб, фикримни айтаман». Айтган вақтларига келганимда: «Мен ўқиб чиқдим, жуда яхши, тили ҳам равон, ҳимояга қўйсангиз бўлади»—деб кўнглимни кўтариб юбордилар.

Профессор унвонини олганига, республика Академиясининг мухбир аъзолигига сайланганига анча бўлиб қолган бўлса-да, ҳамон ўша ерда— академик Иван Иванович Артоболевскийнинг кабинетида туғилган ўй унга ором бермасди.

ИЛМИЙ ОЧЕРК

Бир куни чет эл сафарида юриб, Антверпен портида қизиқ манзарага дуч келиб қолди. Порт ходими шу ерга қоқилган баҳайбат қозиқдаги аллақандай мурувватни бураган эди, кети кўринмас поезд яқинлаша бошлади. «Ахир, бу Эйлер формуласини ишга солишнинг ўзи-ку!» деди олим ичида.

Бир чеккага ўтириб олиб, «ишқаланиш кучи», «қаршилик кучи», «натурал логарифмалар асоси», «қамраш бурчаги», «ҳаракатлантирувчи куч», деган сўзлар ёзиб, улар ёнига ҳар хил ҳарфлар — ифодаларни қўйди. Шунда формуланинг моддийлаштирилиши минглаб одамларнинг ишини бажаришга қодир эканлигига катта ишонч ҳосил қилди. Худди шундай формулалар пахта териш машинасида ҳам ишлатилади. Шпинделнинг айланиш тезлиги барабаннинг айланиш тезлиги билан узатиш сони орқали боғланади. Ўша формулада узатиш сони ҳам бор эди. Агар мана шу оддий ифода мусбат бўлса, шпиндель чаноқдан пахтани териб олади, манфий бўлса ўша териб олган пахтани камерага узатади...

Олим Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтидаги кўп йиллик илмий-педагогик фаолияти натижасида биринчи марта ўзбек тилида олий ўқув юртлари учун «Машина ва механизмлар назарияси» дарслигини яратди. Бу дарслик олимнинг янги-янги изланишларга қўл уришида пойдевор бўлиб хизмат қилди.

2. ШПИНДЕЛЬ ШАЙДОСИ

ЕТМИШ учинчи йилнинг ўн иккинчи январи. Республика Фанлар академиясининг механика ва зилзилага бардошли иншоотлар илмий-тадқиқот институти. [illegible] Давлат махсус конструкторлик бюросининг бирлашган кенгаши мажлиси бўлиб ўтди. Унда профессор Ҳалим Ҳайдарович Усмонхўжаевнинг автомат шпинделлар ҳақидаги доклади тингланди.

— Ўзбекистон деҳқончилигида пахта териш энг оғир ва кўп меҳнат талаб этади, — деди олим минбарга туриб. — Пахта терими икки-икки ярим ой давом этади. «Оқ олтин»ни вақтида нобуд қилмасдан териб олиш, асосан, уни механизациялаш даражасига боғлиқ. Шунинг учун ҳам олимларимиз, инженер ва конструкторларимиз бир жон —бир тан бўлиб ишлаб, пахта териш техникасини такомиллаштириб бораётирлар. Шу асосда меҳнат унумдорлиги кўтарилиб, «оқ олтин» етиштириш йилдан-йилга ортяпти. Ҳозир республикамиз далаларида ишлатилаётган «ХТ-1,24», «14ХВ-2,4», «17ХВ-1,8», «ХН-3,6» маркали, «Ўзбекистон» каби жаҳонда тенгги йўқ пахта териш машиналари деҳқонларимиз мушкулини осон қиляпти.

— Булар ҳаммага маълум, асосий мақсадга ўтинг, Ҳалим Ҳайдарович! —кимдир луқма ташлади.

— Сизга ўхшаган ўртоқлар бугунги ютуқ билан кифояланиб қолаётгани учун ҳаммага маълум бўлган бу гапларни такрор айтаяпман-да!

— Гапингизнинг мазмунидан ютуқлардан кўз юмишимиз керак экан-да?!

— Йўқ, аксинча, ўша ютуқларни мустаҳкамлаб, фақат олдинга интилишимиз керак. Бу ерда гап техника тараққиёти устида, фан ютуқларини ишлаб чиқаришга тезроқ жорий этиш устида боряпти.

— Шошма-шошарлик тағин панд бериб қўймасин?!— деди ҳалиги олим қизишиб.

Профессор Ҳалим Усмонхўжаев энди унинг гапларига эътибор бермай, сўзида қатъий давом этди:

— Олимларимиз жадвалига кўра, пахтани машинада териш, асосан, тўрт марта бажарилади. Биринчи терим етти-саккиз кун давом этиб, тахминан сентябрнинг иккинчи ярмидан бошланади. Иккинчи терим 25 сентябрдан 30 сентябргача, учинчи терим 2 октябрдан 10 октябргача, ниҳоят, тўртинчи терим 11 октябрдан 17 октябргача давом этади. Бунда асосий вазифа—теримнинг бутун даврида пахта териш машиналаридан максимал фойдаланишдан иборат. Яъни ҳар бир агрегатнинг мумкин қадар кўп пахта теришига эришиш лозим. Бошқача айтганда, терим машиналарининг иш унумини ошириш учун энг қулай бўлган барча йўлларни қидириб топиш керак.

Ваҳоланки, машина бир кунда ўн-ўн икки соатлаб ишлаши туфайли турли сабаблар билан кўпроқ тўхтаб қолади. Натижада агрегатларнинг узлуксиз ишлашига путур етади. Жумладан, шпинделни тозалаш ҳамда конструкторлик камчиликлари туфайли айрим деталларнинг синиши орқасида машинанинг тўхтаб қолиш вақти қирқ-эллик процентни ташкил этади. Биргина машина шпинделини тозалаш тахминан ўттиз процент вақтни ўз ичига олади.

Олим ёниб гапирар, ноўрин луқма ташлаган киши ҳам энди унинг гапларини берилиб тинглаётган эди.

— Анчадан бери пахта териш машинасининг асосий иш органи бўлган шпинделни тубдан ўзгартириш борасида изланиш ишлари олиб бораётганимиз бу ерда ўтирганларга маълум,— деди Ҳалим Ҳайдарович. —Иборали қилиб айтганда «ҳомила» дунёга келди. 1968 йилдан буён олиб бораётган ишларимиз автомат шпинделнинг истиқболи порлоқ бўлишидан далолат бермоқда. Бугунги кунда машина теримининг келажаги асосан шпинделга боғлиқ бўлиб қолди.

Баъзи ўртоқлар истеҳзо қилиши мумкин: «Вертикаль шпинделларимиз жаҳонда тенги йўқ, уни ўзгартириш ақлсизлик», деб. Бундай гапларни орқаворотдан эшитдим ҳам. Ахир, биз ҳам буни сира-сира ўзгартирмоқчи эмасмиз-ку! Фақат шпинделни такомиллаштирмоқчимиз, холос. Бу нима деганимиз? Биз таклиф қилаётган таркибий шпиндель, аввалам бор, қобиғи билан биргаликда тебранма ҳаракатга келиб, хас-чўпдан ўз-ўзидан тозаланиб туради. Демоқчимизки, механизаторнинг қимматли вақти беҳуда кетмайди. Иккиламчи, уни тайёрлаш қийин эмас. Ниҳоят, бундай шпинделлар қўлланилганда машиналарга хизмат кўрсатиш осонлашиб, иш унуми ортади...

Олим бу фикрга келиш учун бир ўзи эмас, катта бир коллектив билан, синов майдони—колхоз ва совхозларнинг энг яхши механизаторлари билан озмунча тер тўкмади, [illegible]

[Давоми бор].

Абдукарим НАБИХЎЖАЕВ,
Миршароф МУХСИМОВ.

Ахборот. Спорт

ПАХТАКОРЧИ ИШОНЧНИ ОҚЛАЯПТИ

СССР терма командаси футболчилари Европа чемпионати саралаш матчлари олдидан Югославияда бир қатор ўртоқлик учрашувлари ўтказмоқдалар. Яқинда улар Титоград шаҳрида Черногория терма командаси билан ўзаро куч синашдилар. Бу команда аъзоларидан етти киши Югославия олимпия терма составида ўйнаган эди. Учрашув ғоят қизиқарли бўлди.

Командамиз составида пахтакорчи Владимир Федоров ҳам майдонга тушди. Учрашувнинг биринчи бўлимида мезбонлар активлик кўрсатиб, ҳисобни очдилар. Иккинчи бўлимнинг 10-минутида Владимир Федоров ошириб берган тўпни Владимир Мунтян рақиб дарвозасига аниқ йўналтирди. Орадан 5 минут ўтгач Федоровнинг ўзи кучли зарб билан ҳисобни оширди. Шундан сўнг Матвиенко ҳужумчилар ёнига кириб, учинчи тўпни киритди.

Учрашув тугашига бир неча минут қолганда мезбонлар Пильгуй дарвозасига иккинчи тўпни киритишга муваффақ бўлдилар.

СССР терма командаси аъзолари 25 ва 26 январда икки составда Дубровник ва Сплит шаҳарларида контроль ўйинлар ўтказиб, сўнг Лиссабонга учиб кетадилар. 29 январда футболчиларимиз Португалия терма командаси билан учрашадилар.

ҚУРЪА ТАШЛАНДИ

Цюрих шаҳрида чемпионлар кубоги, кубок эгалари кубоги ва УЕФА кубоги учун бўладиган чорак финал мусобақаларини ўтказиш тартиби келишиб олинди. Қуръа бўйича Ереваннинг «Арарат» командаси чемпионлар кубоги учун курашда 5 мартда Мюнхенда маҳаллий «Бавария» командаси билан учрашадиган бўлди.

Киевнинг «Динамо» командаси эса кубок эгалари кубоги учун чорак финал учрашувини Туркиянинг «Бурсаспор» командаси билан ўтказади. Бу учрашув ҳам 5 март куни рақиб майдонида бўлади. Жавоб матчлари 19 мартга белгиланган.

ИККИНЧИ ҒАЛАБА

Америка Қўшма Штатларида меҳмон бўлиб турган Совет Иттифоқи боксчилари АҚШ командаси билан иккинчи марта учрашдилар. Олдинги галда бўлгани сингари бу сафар ҳам Совет боксчиларининг устунлиги сезилиб турди. Еттита жангнинг олтитасида ватандошларимиз ғолиб чиқдилар.

Командамиз аъзолари қарағандалик Бахтай Сапеев ва ереванлик Давид Торосян ўз рақибларини иккинчи раундаёқ нокаут қилдилар. Олимпия чемпиони москвалик Вячеслав Лемешев АҚШнинг энг кучли боксчиси Томми Салливен билан учрашиб, тўртинчи минутда уни накаут қилди. Бошқа спортчиларимиз ҳам учрашувларни зўр маҳорат билан ўтказдилар.

БИРИНЧИ ТУР ТУГАДИ

«А» класси олий лига командалари баскетболчи қизлари Ленинградда СССР чемпионати иккинчи даврасининг биринчи тур ўйинларини ўтказишди. Учрашувларда Ўзбекистон физкультура институти спорт клуби командаси баскетболчилари ҳам иштирок этдилар.

Мусобақа бошида қизларимизнинг омади келмай турди. Улар уч учрашувда мағлуб бўлдилар. Аммо сўнгги икки учрашув давомида улар ўзларини ўнглаб олдилар. Улар Ленинграднинг «Буревестник» командасини 55:53, Киевнинг «Динамо» командасини эса 69:67 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Пировардида 7 очко билан саккизинчи ўринни эгалладилар.

Энди қизларимиз иккинчи давранинг иккинчи тур учрашувларига тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу мусобақа 23 февралдан 2 мартгача Рига шаҳрида бўлиб ўтади. Унда спортчиларимиз Риганинг ТТТ, Свердловнинг «Уральмаш», Москванинг «Динамо», Вильнюснинг «Кибиркштис», Фрунзенинг «Строитель» ва Днепропетровскнинг «Сталь» командаси билан учрашадилар.

ЯРИМ ФИНАЛДА

Навоий шаҳрида ўтаётган республика биринчилиги мусобақаларида областимиз боксчилари муваффақиятли қатнашмоқдалар. Турли вазн категорияларида Михаил Мостовщиков, Владимир Желнов, Дмитрий Грубов ва Владимир Шабельников ярим финалга чиқдилар. Кеча кечқурун улар ярим финал учрашувларини ўтказдилар. Бугун республика чемпионатига якун ясалади.

Чет эл янгиликлари

ТАСС АПН

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

ПАРИЖ, 23 январь. ТАСС мухбири В. Иорданский хабар беради: КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев йўллаган табрикномада бизнинг ишимизга юксак баҳо берилганлигидан ҳамда «Франция—СССР» жамиятининг «Халқлар дўстлиги» ордени билан мукофотланганлигидан ғоят мамнунмиз, деди жамиятнинг ижрочи президенти Ги Дессон совет ва француз журналистлари билан учрашувда. Бу учрашув жамият таъсис этилганлигининг 30 йиллиги муносабати билан уюштирилган эди.

ДЎСТЛИК МИТИНГИ

СОФИЯ, 23 январь. (ТАСС). Бугун Софияда Болгария—Чехословакия дўстлигига бағишланган оммавий митинг бўлиб ўтди. Митингда Тодор Живков билан Густав Гусак ўртоқлар нутқ сўзладилар. Бугун БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР давлат кенгашининг раиси Т. Живков бошчилигидаги БХР партия-ҳукумат делегациясининг ЧКП Марказий Комитетининг бош секретари Г. Гусак бошчилигидаги ЧССР партия-ҳукумат делегацияси билан якунловчи учрашуви бўлиб ўтди. ЧССР партия-ҳукумат делегациясининг Болгарияга қилган визити тўғрисида қўшма ахборот қабул қилинди.

ТОМОШАБИНЛАР ШОД БУЛМОҚДА

ГАВАНА, 23 январь. (ТАСС). Совет цирки артистларининг Гаванадаги спорт саройида бир ҳафтадан бери давом этаётган гастролларини шу кунгача кубаликлардан юз мингдан ортиқ киши томоша қилди. Куба матбуоти жуда мураккаб номерларни техник жиҳатдан бенуқсон ижро этаётган совет артистларининг юксак маҳорати тўғрисидаги мақолаларни босиб чиқармоқда. Ҳар бир спектакль томошабин учун ҳақиқий байрамга, Куба-Совет дўстлигининг завқли намойишига айланиб кетмоқда, деб ёзади «Гранма» газетаси.

ФАЛАСТИН ОЗОДЛИК ТАШКИЛОТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ МАЖЛИСИ

БАЙРУТ, 23 январь. (ТАСС). Бу ерда Ясир Арафат раислигида Фаластин озодлик ташкилоти ижроия комитетининг мажлиси бўлиб ўтди.

Фаластин озодлик ташкилоти расмий вакилининг айтишича, мажлисда Яқин Шарқдаги аҳвол, Исроилнинг Ливанга қарши агрессив ҳаракатлари ва бошқа масалалар муҳокама қилинган.

ҲИНДИСТОН РЕСПУБЛИКА СИ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН КУННИНГ 25 ЙИЛЛИГИГА

ДЎСТ САХОВАТИ

Эртага Ҳиндистон республика деб эълон қилинган кунга 25 йил тўлади. Ҳинд халқининг миллий байрамини мамлакатимиз халқлари ҳам кенг нишонлайдилар.

Бизнинг халқларимизни бу улуғ мамлакат халқи билан дўстлик ва ҳамкорликнинг кучли иплари боғлаб турипти. Бу дўстлик халқаро муносабатларда муҳим аҳамиятга эга.

Дўстлик муносабатларини ривожлантиришда тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида 1971 йил августида имзоланган совет-ҳинд шартномаси ҳамда 1973 йил ноябрида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган визити муҳим аҳамиятга эга бўлди. «Ҳиндистон ва Совет Иттифоқи, — деб таъкидлаган эди Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди, — қалин дўстлик иплари билан боғлангандир. Бу дўстлик бизга миллий мустақиллигимизни сақлаб қолишда ёрдам беради... Бу соҳада бизга Совет Иттифоқи ҳар томонлама ёрдам кўрсатмоқда».

Шу ўринда қишлоқ хўжалиги соҳасида илмий-техника ҳамкорлигимиз ривожланиб бораётганлигини таъкидлаш мумкин. Бу муҳим ишда Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги фаол қатнашмоқда. Мана бир неча йилдирки, серқуёш диёримизга дўст Ҳиндистоннинг олим ва мутахассислари фан ва илғор практика ютуқлари билан танишиш, пахтакорларимиз, боғдорларимиз, чорвадорларимиз тажрибасини ўрганиш учун келмоқдалар.

Бундай ҳамкорлик Ўзбекистонга Ҳиндистон қишлоқ хўжалик министри А. П. Шинде келиб кетгандан сўнг авж олди. Айниқса, ҳинд дўстларимиз Ўзбекистон пахтакорларининг тажрибасини катта қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Бу табиий, чунки Ҳиндистоннинг 21 та штатидан 19 тасида пахта етиштирилади. Лекин у ерда ҳосилдорлик анча паст. Шунинг учун пахта бўйича регионал илмий тадқиқот станциясининг [illegible]

тахассислар бизга қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши учун кадрлар тайёрлаш соҳасидаги тажрибамизни ўрганиш учун ҳам келмоқдалар. Ўзбекистонда дўст мамлакатнинг мутахассислари икки ойдан ортиқроқ стажировкада бўлдилар. Биха штатидаги қишлоқ хўжалиги таълими бўйича директор ўринбосари Н. П. Сингх, Утарпрадеш штатидаги таълимни ривожлантириш бўйича махсус вакилнинг ёрдамчиси А. Н. Сингх, Михараштра штатидаги қишлоқ хўжалиги департаментининг таълим масалалари бўйича бош мутахассиси Д. Е. Кульхнарни Ўзбекистоннинг ўқув юртлари, ҳунар-техника билим юртларида бўлдилар.

Шунингдек, Ўзбекистонга бошқа соҳа ҳинд мутахассислари ҳам келиб кетишди. Улар орасида чорвачилик илмий-текшириш институтининг директори А. Рой, чорвачилик бошқармасининг бошлиғи О. Н. Сингх, Тамилад қишлоқ хўжалик университетининг факультет декани доктор В. Рао, Бангалардаги мевачилик ва узумчилик институтининг селекционери доктор С. Неги ва бошқалар бор.

Ҳиндистон олимлари ва мутахассисларининг бизнинг ютуқларимизга бундай қизиқиш билан қараётганлиги табиий. Буюк Британиянинг кўп асрлик ҳукмронлиги остида эзилиб келган бу улкан мамлакат қишлоқ хўжалигини кўтариш учун ҳали кўп тадбирлар кўриши керак. Қўл меҳнатини йўқотиш ва қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашишда катта ишларни амалга ошириш лозим.

СССР билан Ҳиндистон ўртасида дўстона алоқаларни ривожлантириш икки томонлама асосда амалга оширилмоқда. Совет Ўзбекистонининг олимлари ва мутахассислари ҳам бу мамлакатга тез-тез бориб турадилар. Қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Александр Тишин дўст мамлакатнинг пахта экадиган штатларида икки ой меҳмон бўлди. [illegible]

Н. АРТЕМЬЕВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Пионер ишлари. 19.05 — «Ахборот». 19.20 — «Идеология ва ҳаёт». 19.50 — Студентлик — олтин даврим. 20.35 — «Ахборот». 20.55 — Назм ва наво. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Н. Сафаровнинг адабий портрети. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 10.00 — ТОШКЕНТ. 10.05 — Янгиликлар. 10.15 — Қўғирчоқ фильм. 10.50 — Телеминиатюралар. 11.30 — Ота-оналар учун консультация. 12.00 — Телефильм. 13.00 — Ўқув кўрсатуви. 18.30 — МОСКВА. Мультфильмлар. Марица. Маугли (I-серияси). 19.00 — Янгиликлар. 19.25 — Ҳайвонот оламида. 20.15 — Концерт. 21.20 — Чаплин иштирок этган фильмлар. 22.00 — Ҳужжатли кино экрани (Тошкент). 22.30 — Кинопанорама. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.30 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 26/I да **Жизель.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/I да **Абу Райҳон Беруний,** 26/I да **Кўрмайин босдим тиканни.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/I да **Хонума хонум,** 26/I да **Замонали ва Омонали** (кундузи), **Хонума хоним** (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/I да **Беш кунлик куёв** (19.00), 26/I да **Нон, қон, инсон** (12.00, 19.00).

КИНО

Севишганлар қиссаси — «МОСКВА» (10.00, 12.00, 19.30, 21.45), САНЪАТ САРОЙИ (16.00, 18.45), «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Полициячи бўлган эди — «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Филлар — менинг дўстларим — «ҚОЗОҒИСТОН» (15.00, 16.00, 18.45).

Ҳаволар саргузаштлари — «МОСКВА» (15.00, 17.00).

Авлодлар нидоси — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Апачи — Ғ. ГУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Маккеннанинг олтинлари — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома
БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.
Р-01172. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634 Б—2477.